

P.Z. br. 830

HRVATSKI SABOR

KLASA: 602-04/15-01/01

URBROJ: 65-15-02

Zagreb, 13. travnja 2015.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o osnivanju sveučilišta Sjever*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Sunčana Glavak, zastupnica u Hrvatskom saboru, aktom od 13. travnja 2015. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, sudjelovat će predlagateljica prijedloga zakona.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

HRVATSKI SABOR

Sunčana Glavak, zastupnica

Kluba zastupnika HDZ-a

Zagreb, 13. travnja 2015.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 13-04-2015	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.
602-09/15-01/01	65
Uredbeni broj:	Pril. Vrij.
6531-15-01	1 -

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske i članka 173. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13.), podnosim Prijedlog zakona o osnivanju sveučilišta Sjever.

Sukladno članku 174. stavku 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, u postupku donošenja Zakona na sjednici Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, sva potrebna obrazloženja u ime predlagatelja dati će Sunčana Glavak, zastupnica Kluba zastupnika Hrvatske demokratske zajednice u Hrvatskom saboru.

Sunčana Glavak, zastupnica
Kluba zastupnika HDZ-a

**ZASTUPNICA U KLUBU HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE
SUNČANA GLAVAK**

**PRIJEDLOG ZAKONA O OSNIVANJU
SVEUČILIŠTA SJEVER**

Zagreb, travanj 2015.

PRIJEDLOG ZAKONA O OSNIVANJU SVEUČILIŠTA SJEVER

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o osnivanju sveučilišta Sjever sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4. i podstavak 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine 56/90., 135/97., 113/00., 28/01, 76/10 i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Povijesni pregled razvoja srednjeg i visokog školstva sjeverne Hrvatske

Prostor Hrvatskog zagorja, Međimurja, Podravine i Prigorja, kojeg u novije vrijeme zovemo i hrvatskim sjeverom, od davnine se smatra jednim od najrazvijenijih krajeva Hrvatske. Tim područjem još su u doba Rimljana prolazile važne prometnice, a tako je i danas. Već se tada znalo za ljekovitost vode u Varaždinskim Toplicama (Aquae Iasae) i drugim naseljima onog vremena. U srednjem vijeku snažno se na tom prostoru razvija obrtništvo i trgovina, a u 18. stoljeću Varaždin postaje i prvi glavni grad Hrvatske. Od 1756. godine do katastrofalnog požara 1776. godine u Varaždinu je sjedište Sabora i Kraljevskog namjesničkog vijeća, a važnu administrativnu i upravnu funkciju grad Varaždin je zadržao do današnjih dana.

Snažnog razvoja obrtništva, gospodarstva, kulture i umjetnosti kroz stoljeća na ovim prostorima ne bi bilo bez razvijenog obrazovnog sustava. Stoga u nastavku donosimo kratak pregled povijesnog razvoja srednjeg i visokog školstva sjeverne Hrvatske.

Još u srednjem vijeku sjeverna je Hrvatska bila jako žarište kulture i obrazovanja. Posebno mjesto u tome su imali pripadnici crkvenog reda pavlina koji su u Lepoglavi 1400. godine utemeljili svoj samostan i u njemu djelovali 386. godina. Pavlinski samostan u Lepoglavi ubrzo je postao duhovno i obrazovno središte srednjovjekovne Hrvatske. Tu je 1503. godine otvorena prva javna gimnazija u kontinentalnom dijelu Hrvatske, a pohađali su je pavlinski pitomci i svjetovna mladež. Gimnazija u Lepoglavi radila je do 1637. godine, kada je zatvorena, jer je u Varaždinu 1636. godine počela s radom Isusovačka gimnazija, čiji kontinuitet danas nastavlja Prva gimnazija Varaždin kao jedna od najstarijih i najkvalitetnijih srednjih škola u Hrvatskoj.

Međutim, u Lepoglavi su pavlini 1656. godine utemeljili studij filozofije, kojem je papa Klemen X. priznao sveučilišni status, a austrijski car Leopold Lepoglavskoj je visokoj školi dao pravo dodjeljivanja doktorata iz filozofije i povijesti. Sagledavajući te povijesne

činjenice, možemo slobodno ustvrditi da su pavlini u Lepoglavi utemeljili prvo hrvatsko sveučilište. Prvi doktor filozofije na lepoglavskom sveučilištu bio je 1674. godine Ladislav Landor, a ukupno je u Lepoglavi obranjeno 75 doktorskih disertacija, što znači da je isto toliko doktora znanosti tu prestižnu titulu steklo u Lepoglavi. Ne treba ni spominjati da je to bio ogroman znanstveni potencijal, koji je sjevernu Hrvatsku u 17. i 18. stoljeću prometnuo u najvažnije obrazovno središte Hrvatske, ali i cijelog južnog dijela tadašnje Habsburške monarhije. Tako je već 1710. godine u Lepoglavi sagrađena samostanska knjižnica koja je bila najveća u to doba na ovim prostorima. Svoj doprinos hrvatskoj kulturi, znanosti i umjetnosti u to su vrijeme dali mnogi lepoglavski pavlini. Spomenimo tek trojicu istog imena: Ivana Belostenca, autora velikog hrvatsko – latinskog rječnika "Gazophylacium", zatim Ivana Krištolovca, kajkavskog pisca i crkvenog povjesničara, te nadaleko znanog Ivana Rangera, baroknog slikara koji je oslikao brojne barokne sakralne objekte u Hrvatskoj, ali i šire.

I dok su u Lepoglavi pavlini razvijali kulturu, znanost i obrazovanje, istu su zadaću u Varaždinu još u 13. i 14. stoljeću obnašali braća franjevci. Oni su u Varaždin dolazili sredinom 13. stoljeća, između 1239. i 1270. godine. Tijekom sedam i pol stoljeća davali su nemjerljiv doprinos napretku Varaždina i cijelog ovog kraja. U sklopu samostana bila je bolnica i javna gradska ljekarna (1669. - 1772.), filozofsko i generalno učilište (1675. - 1919.), sjemenište (1904. - 1945.) i klasična gimnazija (1928. - 1945.).

Značajan doprinos duhovnosti i obrazovanju u Varaždinu i ovom dijelu Hrvatske dali su i pripadnici kapucinskog reda koji su u Varaždin stigli 1699. godine i tu, kao i franjevci, djeluju i danas. Kapucinski samostan u Varaždinu izgrađen je početkom 18. stoljeća i tijekom preko tri stoljeća postao je važno duhovno središte ovog dijela Hrvatske. Kapucini su u svom pastoralnom radu, propovijedima na hrvatskom jeziku, skromnošću i požrtvovnošću u obavljanju svojih crkvenih dužnosti stekli veliki ugled i poštovanje u narodu, što su zadržali do današnjih dana. U samostanskoj knjižnici varaždinski su kapucini prikupili i sačuvali brojne rijetke knjige, među njima i čak 16 inkunabula.

Prvi samostan reda sestara Uršulinke u kontinentalnoj Hrvatskoj utemeljen je u Varaždinu 1708. godine. Prve su redovnice na poziv obrazovane grofice Magdalene Drašković (rođene Nadasdy) iz Bratislave u Varaždin stigle 1703. godine i odmah su počele poučavati djevojčice za koje do tada nije postojala škola. Uršulinke su varaždinske djevojčice podučavale čitanju, pisanju, vjeronauku, šivanju i drugim vještinama. Na školovanje kod uršulinke primale su se djevojčice stare 10 godina i obuka je trajala šest godina. Obavezno su učile čitati i pisati njemački jezik, govoriti francuski ili talijanski, te računati, crtati, obavljati kućne poslove, te pjevati i – plesati. Od 1714. godine učile su čitati i pisati i na materinjem, hrvatskom, jeziku, a od 1777. godine škola je podignuta na rang Više djevojačke škole. Za školovanje učenica ustanovljene su brojne zaklade, pa je tako, među ostalim, carica Marija Terezija, uloživši 40.000 forinti osnovala zakladu za školovanje četiriju štićenica plemićkog porijekla i četiri iz građanskih obitelji.

Na poziv varaždinskog Gradskog senata, 80 godina prije sestara uršulinke, u Varaždin su, 1628. godine, stigli Isusovci. Njima su u središtu grada darovane dvije kuće na čijem su mjestu kasnije sagradili kolegij i crkvu. Nakon što su 1607. godine u Zagrebu i 1627. godine u

Karlovcu Isusovci otvorili prve gimnazije, u Varaždinu je isusovačka gimnazija počela s radom 1636. godine. U početku je gimnazija djelovala u drvenoj zgradi, ali je 1651. godine izgrađena kamena zgrada u kojoj se nastava odvijala do 1870. godine kada je sagrađena nova, sadašnja, zgrada gimnazije.

U početku je gimnazija imala pet razreda, a među prvim profesorima su bili Jakob Philippi, Pavao Dolovčak i Juraj Habelić. Školu su pohađala djeca građanskog i plemićkog porijekla koja su se pripremala za činovnički i vojnički posao ili pak za studije različitih znanosti na sveučilištima diljem monarhije. U to su vrijeme na školovanje u Varaždin dolazila djeca iz cijele Hrvatske, Štajerske, Ugarske, pa čak i iz Njemačke. U varaždinskoj gimnaziji su se tijekom preko tri i pol stoljeća školovale mnoge istaknute hrvatske povijesne ličnosti. Profesori su bili nositelji društvenog, političkog i kulturnog života u gradu, a u gimnaziji su se priređivale kazališne predstave, učila glazba i pisale knjige. Osobito u 19. i 20. stoljeću, gimnazijski su profesori bili među istaknutim pokretačima rada glazbenih društava, osnivanja muzeja, pučkog sveučilišta, organiziranja brojnih izložbi, predavanja, sportskih natjecanja i dr. Intenzivnim duhovnim i obrazovnim djelovanjem lepoglavskih pavlina, te varaždinskih franjevac, kapucina i isusovaca (a kasnije i sestara uršulinki) stvoreni su čvrsti temelji visokog školstva u ovom dijelu Hrvatske. Treba napomenuti da su se i u Varaždinu tijekom 18. stoljeća odvijali procesi koji su doveli do osnivanja prve visokoškolske ustanove – preteče današnjeg zagrebačkog Pravnog fakulteta. Raspuštanjem isusovačkog reda, carica Marija Terezija je poduzela opsežne reforme u sustavu obrazovanja. Njezinim aktom od 17. srpnja 1769. godine osnovan je Političko-kameralni studij u kraljevinama Dalmacije, Hrvatske i Slavonije (*Studiorum politico-camerale in regnis Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae*) sa sjedištem u Varaždinu.

U početku je to bio jednogodišnji studij, a nastavno gradivo sadržavalo je znanost o politici, trgovini i javnim financijama. Za prvog profesora postavljen je Adalbert Adam Barić, koji je tako postao prvi javni profesor pravnih i političkih znanosti u Hrvatskoj. Barić je s predavanjima počeo 1770. godine, a nastavu je izvodio prema tada najpoznatijem i najboljem kameralističkom udžbeniku bečkog profesora Josepha von Sonnenfelsa. Političko-kameralni studij djelovao je do 1776. godine kada je dekretom carice Marije Terezije osnovana Kraljevska akademija znanosti, kao najviša školska ustanova za područje Hrvatske. Akademija je obuhvaćala tri fakulteta: Filozofski, Teološki i Pravni, u koji je uključen i dotadašnji Političko-kameralni studij.

Iako je kao samostalni studij djelovao relativno kratko, Političko-kameralni studij imao je veliku važnost za obrazovanje hrvatskih upravnih činovnika i drugih javnih službenika. Znanje koje su stekli na tom studiju, činovnici su primjenjivali u vođenju upravnih poslova monarhijske birokracije, koja se za ono vrijeme pokazala iznimno učinkovitom.

Gospodarsko učilište u Križevcima otvoreno je 1860. godine. Učilište u Križevcima bilo jedino poljoprivredno učilište na čitavom južnoslavenskom području kao i jedino učilište u Austro-Ugarskoj Monarhiji na kojem se predavalo hrvatskim jezikom.

Godine 1885. osnovano je Gospodarsko biljevište i pokušalište, a 1893. godine osniva se Postaja za istraživanje sjemenja kao prvi hrvatski poljoprivredni znanstveni zavod. Profesori Učilišta izdali su veliki broj stručnih knjiga i udžbenika, a neka od tih izdanja bila su prva na svom području. Tako je August Vichodil 1883. objavio djelo Gospodarska uprava ili kratak nauk o gospodarenju, što se danas smatra prvim udžbenikom iz ekonomike poljoprivrede. Vichodil je s Josipom Ublom i Rajom Lemaićem napisao po svim saznanjima vjerojatno prve knjige o mljekarstvu Umno mljekarenje. Ivan Potočnjak objavio je rad Nauka o podneblju i zračnih pojavah (1878.) među prvima te vrste na hrvatskom jeziku. Osim knjiga i udžbenika, profesori su napisali i niz poučnih publikacija za poljoprivrednike i stručnih članaka koje su objavljivali u raznim stručnim časopisima. Od 1887. do 1890. i sami su izdavali stručno-informativni časopis Viestnik za gospodarstvo i šumarstvo. Marljivim radom profesora učilišta stvorili su se uvjeti za osnivanje Višega gospodarskog učilišta u Križevcima 1902., koje je tako postalo prva visokoškolska poljoprivredna ustanova u Hrvatskoj.

Također, bitno je istaknuti tradiciju obrazovanja učitelja u sjevernim područjima Republike Hrvatske koja je poznata još iz vremena osnivanja Učiteljskog učilišta u Čakovcu 1879. godine.

Imajući u vidu da su u 17. stoljeću lepoglavski pavlini utemeljili studij filozofije, priznat čak i od pape Klemena X, te da je u 18. stoljeću aktom Marije Terezije utemeljen Političko - kameralni studij u Varaždinu, kao preteča Pravnog fakulteta u Zagrebu te u Križevcima od 1860. je zabilježen početak rada Kraljevskog gospodarskog i šumarskog učilišta kao najstarijeg poljoprivrednog i šumarskog učilište u jugoistočnoj Europi, bez pretjerivanja se može reći da je (uz Zagreb) sjeverna Hrvatska – kolijevka hrvatskog visokog školstva.

Zaključno, ističem kako se, imajući u vidu činjenice iznijete u povijesnom pregledu razvoja visokog školstva u sjevernim dijelovima Republike Hrvatske, nameće zaključak da:

1. sjedište Sveučilišta Sjever treba biti u Varaždinu,
2. da se određuju četiri buduća Sveučilišna centra i to u: (i) Varaždinu, (ii) Čakovcu, (iii) Koprivnici i (iv) Križevcima,

te je shodno tome navedeno implementirano u odredbe prijedloga ovoga Zakona.

Razvoj visokog školstva u XX. i XXI. stoljeću

Na području sjeverne Hrvatske u proteklom XX. i u počecima XXI. stoljeća visoko školstvo je organizirano kroz Učilišta, Akademije te Više škole koje su s vremenom prerastale u sastavnice najstarijeg i najpoznatijeg našeg hrvatskog Sveučilišta u Zagrebu, među kojima treba istaknuti Poljoprivredno i šumarsko učilište u Križevcima, Učiteljsku akademiju u Čakovcu, Višu ekonomsku školu u Varaždinu, Višu tehničku rudarsku geo-istraživačku školu te Visoku školu stručnog studija elektrotehnike s pravom javnosti osnovane u okvirima Elektrostrojarske škole u Varaždinu.

Naglašavam kako su postojeća Učilišta i Više škole prerastale u Visoka gospodarska učilišta, Učiteljske fakultete, Fakultete organizacije i informatike, Geotehnički fakultet i Veleučilište u Varaždinu.

1. Učiteljski fakultet Odsjek u Čakovcu

Od 1961. do 1977. uz Zagreb i Petrinju u Čakovcu se stvara i s radom počinje pedagoška akademija kao jedinstvena ustanova za obrazovanje nastavnčkih kadrova za jedinstvenu osnovnu školu. Prvi je put izobrazba pedagoških djelatnika za rad u početnim razredima, u razrednoj nastavi, podignuta na visokoškolsku razinu, ali s dvogodišnjim trajanjem. Od 1981. godine Pedagoška akademija u Čakovcu integrirana je s Odjelom za studij pedagogije na Filozofskom fakultetu i Sveučilišnim centrom za pedagošku izobrazbu i istraživanje u Zagrebu u zasebnu cjelinu Filozofskoga fakulteta u Zagrebu pod nazivom Filozofski fakultet – OOUR Pedagogijskih znanosti. Godine 1981. Filozofski fakultet razdvaja se na dva ustanove: Filozofski fakultet i Učiteljsku akademiju. Zaključkom o razdvajanju od 11. ožujka 1997. godine Učiteljskom fakultetu pripada pedagoško-didaktička i psihološka izobrazba studenata.

Uredbom Vlade Republike Hrvatske od 10. travnja 1997. godine osniva se Visoka učiteljska škola u Čakovcu, radi ustrojavanja i izvođenja stručnih studija za naobrazbu učitelja u osnovnom školstvu te odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima.

Odlukom Senata Sveučilišta u Zagrebu od 13. veljače 2007. godine Učiteljskom fakultetu pripojene su Visoka učiteljska škola u Čakovcu u početku ustrojena kao podružnica, a potom kao odsjek Učiteljskoga fakulteta. Kao takva, osnovana je radi ustroja i izvedbe studija izvan sjedišta Učiteljskoga fakulteta.

Danas se na Učiteljskom fakultetu Odsjek u Čakovcu izvode integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji za redovite studente: Preddiplomski sveučilišni studij Rani i predškolski odgoja i obrazovanje, diplomski sveučilišni studij Rani i predškolski odgoj i obrazovanje i integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Učiteljski studij. Također su organizirani studijski programi za izvanredne studente: Preddiplomski sveučilišni studij Rani i predškolski odgoja i obrazovanje te diplomski sveučilišni studij Rani i predškolski odgoja i obrazovanje.

2. Fakultet organizacije i informatike

Fakultet organizacije i informatike je osnovan 1974. godine prerastanjem Više ekonomske škole u Varaždinu (osnovane 1962. godine) u fakultet. Od 1975. godine Fakultet djeluje kao sastavnica Sveučilišta u Zagrebu. U početku su se uz informatičko usmjerenje upisivali i studiji ekonomskih usmjerenja. U razdoblju od 1989. do 2006. godine na Fakultetu su se izvodili samo studiji iz područja informacijskih znanosti. Trenutno se na Fakultetu izvodi preddiplomski studij (dva usmjerenja) i diplomski studij (četiri usmjerenja) iz polja informacijskih znanosti.

Godine 2002. dobivena je dopusnica za izvođenje stručnog studija Primjena informacijskih tehnologija u poslovanju, koji se najprije izvodio kao dvogodišnji, a onda kao trogodišnji studij. Ovaj studij za Fakultet i regiju ima veliki značaj zbog svoje uloge u procesu cijeloživotnog učenja, a za Fakultet predstavlja i izvor dodatnih prihoda. Godine 2006. u suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu pokrenut je zajednički trogodišnji sveučilišni preddiplomski studij Ekonomika poduzetništva. Godine 2010. pokrenut je samostalan dvogodišnji sveučilišni diplomski studij Ekonomika poduzetništva. Na Fakultetu se izvode i dva specijalistička poslijediplomska studija iz polja informacijskih znanosti i jedan iz polja ekonomije. Fakultet ima i svoj doktorski studij u polju informacijskih znanosti.

Početkom proteklog desetljeća na Fakultetu je bitno restrukturiran nastavni plan i program u okviru realizacije TEMPUS projekta Aspects of Organization and Information Systems: Curricula Development i taj projekt je bio osnova za provedbu „bolonjske“ reforme na Fakultetu. Danas FOI obrazuje studente za informatičara na preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj razini te ekonomiste na preddiplomskoj i diplomskoj razini, u okviru programa Ekonomike poduzetništva.

3. Geotehnički fakultet

Tradicija visokoškolske nastave na Geotehničkom fakultetu bilježi svoj početak 1969. godine kada je osnovana Viša tehnička rudarska geo-istraživačka škola. Godine 1975. dolazi do preimenovanja u Višu geotehničku školu, koja djeluje u okviru Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu do 1990. godine. Iste godine Viša geotehnička škola prerasta u Geotehnički fakultet koji postaje sastavnicom Sveučilišta u Zagrebu.

Znanstvena, znanstveno-nastavna, stručna i druga djelatnost fakulteta odvija se putem ustrojbenih jedinica i to: Zavoda za opće znanosti, Zavoda za geotehniku, Zavoda za hidrotehniku i Zavoda za inženjerstvo okoliša.

Fakultet raspolaže geotehničkim laboratorijem, laboratorijem za oplemenjivanje sirovina, laboratorijem za geokemiju okoliša, informatičkim centrom za GIS-edukaciju, a primjereno je opremljen i za terenske istraživačke radove.

Geotehnički fakultet je koncipirao svoj "bolonjski" studijski program na taj način da je s jedne strane nastojao donekle sačuvati tradiciju dosadašnjeg programa (geotehnika i hidrotehnika), a istovremeno se okrenuti određenim segmentima zaštite okoliša. Tako se studijski program geo-inženjerstva sastoji od tri usmjerenja. To su dva prijašnja usmjerenja koja za sada zadržavaju iste nazive kao i u tzv. starom programu, ali su u sadržajnom smislu obogaćena sadržajima iz područja zaštite okoliša. Treće, novo studijsko usmjerenje ima naziv "Inženjerstvo okoliša", a svoj sadržaj nalazi u onim segmentima zaštite okoliša koji poglavito pokrivaju problematiku upravljanja vodama, onečišćenja tla, te zbrinjavanja otpada.

Od 2012. godine Geotehnički fakultet dobiva dopusnicu za izvođenje novog preddiplomskog studijskog programa Inženjerstvo okoliša. Studij Inženjerstva okoliša na Geotehničkom fakultetu se temelji na trostupanjskom modelu u skladu s preporukama Bolonjske deklaracije.

Predviđeno trajanje preddiplomskog studija je tri godine. Preddiplomski studij je opći (ili zajednički) i ne predviđa upis smjerova.

U tekućoj 2015. godini Geotehnički fakultete dobiva dopusnicu za izvođenje novog diplomskog studijskog programa Inženjerstvo okoliša s predviđena tri usmjerenja: Inženjerstvo zaštite okoliša, Geotehničko inženjerstvo okoliša i Hidroinženjerstvo okoliša.

4. Tekstilno tehnološki fakultet – Studij u Varaždinu

Samostalni studiji tekstila i tekstilne tehnologije u Hrvatskoj po prvi su puta organizirani početkom šezdesetih godina, istovremeno kao studij na Tehnološkom fakultetu u Zagrebu (isprva samo kemijskog, a kasnije mehaničkog i odjevnog smjera) i kao tri nezavisne više škole, u Dugoj Resi, Varaždinu i Zagrebu.

Viša škola u Zagrebu počela je obrazovati dizajnere tekstila i odjeće sredinom sedamdesetih godina. Godine 1983. više su se škole pripojile Institutu za tekstil i odjeću (u to vrijeme dijelu Tehnološkog fakulteta). Kad je 1991. Institut za tekstil i odjeću organiziran kao samostalna institucija, pod nazivom Tekstilno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, postao je jedinom visokoškolskom institucijom u znanstvenom polju tekstilne tehnologije u Hrvatskoj i jedinom koja se sustavno bavi znanstveno-istraživačkim radom u tom polju.

Danas tekstilno-tehnološki fakultet - Studij u Varaždinu organizira nastavu iz preddiplomskog stručnog studija tekstilno-mehaničke, tekstilno-kemijske, odjevne i obućarske tehnologije.

5. Visoko gospodarsko učilište u Križevcima

Visoko gospodarsko učilište u Križevcima osnovano je 1998. Uredbom Vlade Republike Hrvatske kao samostalno javno visoko učilište. Na Visokom gospodarskom učilištu u Križevcima osnovan je Stručni studij poljoprivrede s tri usmjerenja: Bilinogojstvo, Zootehnika i Menadžment u poljoprivredi. Uz stručni studij organiziran je i specijalistički diplomski stručni studij Poljoprivreda s usmjerenjem Održiva i ekološka poljoprivreda te menadžment u poljoprivredi.

6. Veleučilište u Varaždinu

Grad Varaždin osnivač je Veleučilišta u Varaždinu koje je s radom započelo 2005. godine. Počeci rada i registracije Veleučilišta u Varaždinu vezani su uz ideju nastavnika Elektrostrojarske škole u Varaždinu koji 2001. godine pokreću inicijativu otvaranja stručnog studija elektrotehnike - visoka škola s pravom javnosti. Četiri godine kasnije 19. listopada 2004. godine Gradsko vijeće Grada Varaždina, donosi Odluku o osnivanju ustanove pod nazivom „Visoka elektrotehnička škola“, s jednim studijskim programom: Elektrotehnika i

dva usmjerenja: Automatizacija“ i Biomedicinska elektronika. Za sjedište nove ustanove odabrana je adresa u Križanićevoj ulici 33/6 u Varaždinu.

U periodu 2004. i 2005. godine spomenuta Visoka elektrotehnička škola pokreće dva nova stručna studijska programa: Proizvodno strojarstvo i Multimedija, oblikovanje i primjena. U 2005. godini Gradsko vijeće Grada Varaždina na sjednici održanoj 8. studenoga donosi Odluku o ustrojavanju nove visokoškolske ustanove višega reda pod nazivom Veleučilište u Varaždinu.

U 2007./2008. Veleučilište u Varaždinu pokreću još dva nova studijska programa iz područja tehničkih znanosti: Tehnička i gospodarska logistika i Studij graditeljstva s dva usmjerenja: Niskogradnja i Visokogradnja.

7. Međimursko Veleučilište u Čakovcu

Međimursko veleučilište u Čakovcu osnovano je Uredbom Vlade Republike Hrvatske dana 12. studenog 2007. godine, a prava i dužnosti osnivača obavlja Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa. Dana 21. prosinca 2007. dobivena je Dopusnica za izvođenje preddiplomskog stručnog studija Računarstvo s dva smjera: Programsko inženjerstvo i Inženjerstvo računalnih sustava i mreža, te Proizvodno strojarstvo i Graditeljstvo koje zajednički izvode Međimursko veleučilište u Čakovcu i Veleučilište u Varaždinu. 16. studenog 2009. Veleučilište dobiva Dopusnicu za izvođenje preddiplomskog stručnog studija Menadžment sporta i turizma, a 5. rujna 2012. dobivena je i Dopusnica za izvođenje preddiplomskog stručnog studija Održivi razvoj. 19. prosinca 2014. dobivena je Dopusnica za izvođenje specijalističkog diplomskog stručnog studija Menadžment turizma i sporta.

Zaključno, predlagatelji ističu kako iz činjenica iznijetih u prethodnom odjeljku proizlazi da su:

1. nastavni programi bili osmišljavani i izvođeni uz pomoć visokoobrazovnog nastavnog i stručnog kadra, ponajprije zaposlenika pojedinih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu,
2. Akademije, Učilišta, Više škole prerastale su u Fakultete zahvaljujući angažmanu nastavnika različitih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu što predstavlja i logičan slijed,
3. u novije vrijeme otvaranjem Veleučilišnih centara, Agencija za znanost i visoko obrazovanje izdala je niz Dopusnica za pojedine stručne i specijalističke nastavne programe na temelju prihvaćenih obveza ili pisanih pristanaka na izvođenje nastave i vježbi nastavnika i stručnih suradnika zaposlenika sastavnica Sveučilišta u Zagrebu,
4. slijedom prethodno iznesenog, može se zaključiti da se kao mentorsko sveučilište nameće Sveučilište u Zagrebu, zbog kontinuiteta prisutnosti razvoja pojedine visokoškolske ustanove od početka osnivanja do današnjeg statusa, te je shodno tome navedeno implementirano u odredbe prijedloga Zakona.

Gospodarstvo sjevernog dijela Republike Hrvatske kao pretpostavka stvaranja centra znanja - Sveučilišta Sjever

Osnovni podaci

Područje sjevernog dijela Republike Hrvatske obuhvaća tri županije: Varaždinsku, Međimursku i Koprivničko-križevačku koje zajedno čine prostor ukupne površine 3.738 km² s 405.500 stanovnika. Prosječna vrijednost BDP po stanovniku navedenih županija iznosi 8.200,00 EUR, a prosječna stopa nezaposlenih iznosi 18,30%, što je manje za cca. 2% u odnosu na prosjek Republike Hrvatske. Broj gradova je 12, a broj općina na području sve tri županije je 66. Ukupan broj zaposlenih iznosi 75.500, a ukupan broj poduzetnika iznosi 6.732.

Svakako je važno istaknuti i relativno visoke vrijednosti izvoza koje sve tri županije ostvaruju i njihove pozitivne vanjskotrgovinske bilance koje po županijama iznose: Varaždinska s iznosom od 1,3 milijardi kuna, Međimurska s iznosom od 700 milijuna kuna i Koprivničko-križevačka s iznosom od 800 milijuna kuna. Sve tri županije su među prvima prema visini izvoza, ali među posljednjima prema visini prosječne neto plaće.

Varaždinska županija

Varaždin je uređeni grad integriran u suvremene europske trendove. On je ekonomski nositelj razvoja te kulturno i političko središte Varaždinske županije i cijele sjeverne Hrvatske. Uloga grada Varaždina u međunarodnim odnosima je oduvijek bila određena kako njegovom geografskom pozicijom tako i iznimno bogatom poviješću. Varaždin se nalazi u srcu Europe. U nedavnoj prošlosti, Varaždin je postao simbolom gospodarskog napretka i jedno od najdinamičnijih područja u Republici Hrvatskoj i ovome dijelu Europske unije. Varaždin ima izvrsnu poziciju s obzirom na prometnu povezanost, prvoklasnu infrastrukturu i ono najvažnije, mentalitet motiviranog stanovništva koje iznimno cijeni rad.

U skupini od 500 najvećih tvrtki u Hrvatskoj, njih čak 13 ima sjedište na ovom području. Poduzeća iz Varaždinske županije su uspješna u međunarodnim poslovnim odnosima i izvoze u više od 118 svjetskih država. U Varaždinu je sjedište nekoliko značajnih tvrtki lidera u sektoru poljoprivrede, prehrambene industrije, kože i obuće, tekstila i prerade drva, graditeljstva te metalne industrije. Varaždin je također i centar mnogih uspješnih tvrtki iz sektora trgovine, financija i usluga.

U Varaždinskoj županiji posluje 2.949 pravnih osoba. Od tog najveći broj su mali poduzetnici (97,5%), 2,0% su srednji poduzetnici, a 0,5% ili ukupno 13 je velikih poduzetnika. Ovih 2.949 poduzeća zapošljava više od 35.710 radnika i ostvaruje prihod više od 20,6 milijardi kn, od čega vrijednost izvoza iznosi više od 5,6 milijardi kn i čini 5,8% hrvatskog izvoza. Glavna izvozna tržišta tvrtki s ovoga područja su ostale zemlje Europske unije, prije svega Njemačka, Italija, Austrija, Bosna i Hercegovina te Slovenija.

Udio ukupnih prihoda Varaždinske županije u ukupnim prihodima Republike Hrvatske iznosi 4%, što poduzetnike Varaždinske županije svrstava na visoko 7. mjesto u

rangu vrijednosti ostvarenih ukupnih prihoda. Prema strukturi ukupnih prihoda, s obzirom na djelatnosti, gotovo polovicu ukupnih prihoda čine djelatnosti prerađivačke industrije. Slijede djelatnosti trgovine s udjelom od 20%, zatim proizvodnja prehrambenih proizvoda s udjelom u ukupnim prihodima od 17% te proizvodnja kože i srodnih proizvoda s udjelom od 12%. Nakon toga slijede građevinarstvo, prijevoz i proizvodnja metalnih proizvoda. Djelatnost proizvodnja kože i srodnih proizvoda Varaždinske županije s 2,4 milijarde kn ukupnih prihoda ima najveći udio od 76% u toj djelatnosti u Republici Hrvatskoj. Djelatnost proizvodnje odjeće s 1,1 milijarde kn ima udio od 31% u proizvodnji odjeće Republike Hrvatske. U Varaždinskoj županiji zaposleno je 4,3% ukupnog broja zaposlenih u gospodarstvu Republike Hrvatske. Od 35.710 zaposlenih osoba u gospodarstvu, prerađivačka industrija zapošljava 52%, od toga je najveći broj zaposlenih u proizvodnji kože i srodnih proizvoda, odnosno 5.184 osobe. Nakon toga slijedi djelatnost trgovine s udjelom od 13%, zatim djelatnosti proizvodnje odjeće i građevinarstvo.

U Varaždinskoj županiji su trenutno 8.624 nezaposlene osobe, a prosječna stopa registrirane nezaposlenosti za 2013. godinu iznosi 15,6%.

U 2013. godini je u gospodarstvu Varaždinske županije ostvarena prosječna mjesečna neto plaća od 3.789 HRK, što je za 21% manje od prosječne mjesečne neto plaće ostvarene u gospodarstvu Republike Hrvatske, a u rangu županija se nalazi na 17. mjestu. Najveće plaće isplaćuju se u djelatnostima javne uprave, obrane, obveznog socijalnog osiguranja, opskrbe električnom energijom, plinom, parom, opskrba vodom i uklanjanje otpadnih voda te su veće od prosjeka gospodarstva za 110%. Najmanje plaće, također gotovo tradicionalno isplaćuju se u prerađivačkoj industriji i to u djelatnostima proizvodnje tekstila, proizvodnje kože i srodnih proizvod te proizvodnje namještaja, a manje su od prosjeka za 23%. Pri tome je važno naglasiti da prosječne mjesečne neto plaće u gospodarstvu Varaždinske županije kroz dulji niz godina neprekidno rastu.

Usprkos teškoj ekonomskoj situaciji, poduzetnici Varaždinske županije ostvaruju visoke rezultate po pitanju izvoza u Republici Hrvatskoj. Tako su u 2013. godini s izvezenih 5,6 milijardi kn zauzeli visoko 3. mjesto po rangu vrijednosti u Republici Hrvatskoj i s udjelom od 5,8%. Istovremeno su uvezli robe u vrijednosti od 4,3 milijarde kn i zauzeli 6. mjesto s udjelom od 4,9%. Takva robna razmjena rezultirala je pozitivnom bilancom u iznosu od 1,3 milijarde kn. Promatrano po djelatnostima, najveći izvoz ostvaruje izrazito izvezno orijentirana prerađivačka industrija, odnosno 84,1% ukupnog izvoza županije, od toga najveći udio od 37,7% otpada na proizvodnju kože i srodnih proizvoda, a zatim slijedi proizvodnja odjeće s udjelom od 13,5%, a nakon toga slijedi proizvodnja proizvoda od drva, prijevoz i skladištenje, proizvodnja metalnih proizvoda te proizvodnja strojeva i uređaja.

Koprivničko-križevačka županija

Grad Koprivnica je administrativno središte Koprivničko-križevačke županije, gospodarsko i obrazovno središte te važno kulturno središte županije. U gospodarstvu prednjači prehrambena industrija, zatim farmaceutska industrija, drveno-prerađivačka i papirna industrija, zatim razvijeno malo i srednje poduzetništvo te obrtništvo. Industrija je najznačajnija djelatnost u gospodarstvu Koprivničko-križevačke županije.

U Koprivničko-križevačkoj županiji posluje 1.366 pravnih osoba. Ova poduzeća zapošljavaju više od 15.691 radnika i ostvaruju prihod veći od 9,2 milijarde kn. Zahvaljujući razvijenoj poljoprivrednoj proizvodnji u županiji, industrija hrane i pića vodeća je grana prerađivačke industrije koja godišnje ostvaruje više od 50% ukupnih prihoda gospodarstva, zapošljava najveći broj djelatnika te ostvaruje najznačajniju vanjskotrgovinsku aktivnost. Koprivničko-križevačka županija ima bogatu sirovinsku osnovu za drveno-prerađivačku industriju. Stoga su razvijena brojna drveno-prerađivačka poduzeća i stolarske radionice.

Udio ukupnih prihoda Koprivničko-križevačke županije u ukupnim prihodima Republike Hrvatske iznosi 1,5%, što poduzetnike Koprivničko-križevačke županije svrstava na 12. mjesto u rang u vrijednosti ostvarenih ukupnih prihoda. Prema strukturi ukupnih prihoda, s obzirom na djelatnosti, više od polovice ukupnih prihoda čine djelatnosti prerađivačke industrije, od toga proizvodnja prehrambenih proizvoda s udjelom u ukupnim prihodima od 29%. Slijede djelatnosti trgovine s udjelom od 27%, zatim poljoprivredna djelatnost i šumarstvo s udjelom od 7%. Nakon toga slijedi proizvodnja farmaceutskih proizvoda, građevinarstvo, proizvodnja pića i proizvodnja papira.

U Koprivničko-križevačkoj županiji zaposleno je 2% ukupnog broja zaposlenih u gospodarstvu Republike Hrvatske. Od 15.691 zaposlenih osoba u gospodarstvu, prerađivačka industrija zapošljava 55%, od toga je najveći broj zaposlenih u proizvodnji prehrambenih proizvoda, odnosno 4.756 osoba. Nakon toga slijedi djelatnost trgovine s udjelom od 17%, zatim građevinarstvo i proizvodnja farmaceutskih proizvoda.

U Koprivničko-križevačkoj županiji su trenutno 7.626 nezaposlene osobe, a prosječna stopa registrirane nezaposlenosti za 2013. godinu iznosi 22,2%.

U 2013. godini je u gospodarstvu Koprivničko-križevačke županije ostvarena prosječna mjesečna neto plaća od 4.333 kn, što je za 9% manje od prosječne mjesečne neto plaće ostvarene u gospodarstvu Republike Hrvatske.

Poduzetnici Koprivničko-križevačke županije su u 2013. godini izvezli roba i usluga u iznosu od 1,9 milijarde kn, što predstavlja udio od 2,0% ukupnog izvoza u Republici Hrvatskoj. Istovremeno su uvezli robe u vrijednosti od 1,1 milijarde kn, što predstavlja udio od 1,3%. Takva robna razmjena rezultirala je pozitivnom bilancom u iznosu od 800 milijuna kn.

Međimurska županija

Gospodarstvo Međimurske županije pretežno je tradicionalnog, radno intenzivnog i izvozno orijentiranog karaktera. Prema ukupnom prihodu i broju zaposlenih najzastupljenije su djelatnosti prerađivačka industrija, poljoprivreda, trgovina i graditeljstvo.

U Međimurskoj županiji posluje 2.417 pravnih osoba. Od tog broja najveći broj su mali poduzetnici (97,8%), 1,9% su srednji poduzetnici, a 0,3% ili ukupno 7 je velikih poduzetnika. Ovih 2.417 poduzeća zapošljava 24.080 radnika i ostvaruje prihod veći od 10,8 milijardi kn, od čega vrijednost izvoza iznosi više od 3,1 milijarde kn i čini 4,3% hrvatskog izvoza. Udio ukupnog prihoda Međimurske županije u ukupnom prihodu Republike Hrvatske iznosi 2% što

poduzetnike Međimurske županije svrstava na 9. mjesto u rang u vrijednosti ostvarenog ukupnog prihoda. Prema strukturi ukupnog prihoda, s obzirom na djelatnosti, najveći udio čine djelatnosti prerađivačke industrije. Prema visini udjela, djelatnost trgovine ima udio od 20%, slijedi djelatnost metaloprerađivačke industrije s udjelom od 19%, zatim slijedi djelatnost prehrambene industrije s 10,7%, graditeljstva s udjelom od 9,7%, nakon toga slijedi djelatnost tekstilne industrije s udjelom od 5% te nakon toga redom djelatnosti kemijske industrije, prijevoza i skladištenja, poljoprivrede, obučarske industrije i turizma. U Međimurskoj županiji zaposleno je 2,9% ukupnog broja zaposlenih u gospodarstvu Republike Hrvatske. Od 24.080 zaposlenih osoba u gospodarstvu, prerađivačka industrija zapošljava 57%, nakon toga slijedi djelatnost trgovine s udjelom od 12%, zatim djelatnost građevinarstva s udjelom od 11%.

U Međimurskoj županiji su trenutno 6.335 nezaposlene osobe, a prosječna stopa registrirane nezaposlenosti za 2013. godinu iznosi 17,1%.

U 2013. godini je u gospodarstvu Međimurske županije ostvarena prosječna mjesečna neto plaća od 3.835 HRK, što je za 20% manje od prosječne mjesečne neto plaće ostvarene u gospodarstvu Republike Hrvatske. Prema područjima djelatnosti, najviša je prosječna neto plaća bila isplaćena u djelatnosti opskrbe električnom energijom, plinom i parom od 5.424 kn, zatim u opskrbi vodom i gospodarenju otpadom od 5.273 kn, informacijama i komunikacijama 4.366 kn, stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima 4.178 kn te u prerađivačkoj industriji 4.020 kn. Najniži prosjek neto plaće imale su djelatnosti rudarstva i vađenja 1.600 kn, javne uprave i obrane 2.435 kn, ostale uslužne djelatnosti 2.544 kn, obrazovanje 2.747 kn te pružanje smještaja, pripreme i usluživanja hrane 2.780 kn.

Usprkos teškoj ekonomskoj situaciji, poduzetnici Međimurske županije ostvaruju dobre rezultate po pitanju izvoza u Republici Hrvatskoj. Tako su u 2013. godini izvezli 3,1 milijarde kn, što predstavlja udio od 4,3% ukupnog izvoza u Republici Hrvatskoj. Istovremeno su uvezli robe u vrijednosti od 2,5 milijarde kn, što predstavlja udio od 1,9%. Takva robna razmjena rezultirala je pozitivnom bilancom u iznosu od 688 milijuna kn.

Odrednice industrijskog rasta temeljene na razvoju visokog školstva

Industrijski rast sjeverne Hrvatske moguće je promatrati isključivo kroz povećanje zaposlenosti (smanjenje broja nezaposlenih uz uvjet da mladi obrazovani kadrovi ostaju u svojoj domovini) stručnog i napose visokoobrazovanog kadra koji će odgovoriti zahtjevima gospodarstva na području sjevera Republike Hrvatske, a što dosada nije bio slučaj jer smo imali nisku razinu udjela visokoobrazovane radne snage u ukupnoj radnoj snazi te neusklađenost obrazovnog sustava i potreba industrije.

Visoko obrazovanje mora biti usklađeno s razvojem tehnologija, brzog i jednostavnog prijenosa informacija i usvajanja metoda u postupcima obrade, analiza, interpretacija, vizualizacija i drugih učinkovitih radnji u procesima stvaranja konačnog proizvoda i njenog izlaska na domaće i vanjsko tržište i to industrija na području sjevera Republike Hrvatske.

Na posljétku, treba istaknuti značajan porast investicija u istraživački rad znanstvenika i visokoškolskih ustanova koji će biti isključivo povezane sa zahtjevima gospodarstva, a ne „umirujućih“ poticaja od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta koji u konačnici rijetko dovode do industrijskog rasta jer iste nisu niti bile okosnicom zahtijeva gospodarstva već promišljanja pojedinca i grupe pojedinaca.

Samo osposobljeno radništvo kroz stručne škole i visokoobrazovane ustanove otvarane po zahtjevima gospodarstva, jamac su povećanja produktivnosti tj. povećanja izvoza što izaziva povećanje BDP-a i u konačnici industrijski rast te znatno povećanje plaća.

Europska industrijska politika u sprezi s visokim školstvom

Europska industrijska politika - Europska komisija je definirala skup područja i aktivnosti za poticanje konkurentnosti industrije, usmjeravajući se pri tome na uspostavljanje partnerstva i suradnje između EU-a, njezinih članica i industrije kako bi poboljšala uvjete poslovanja i dramatično povećala investicije u nove tehnologije.

Prioritetni pravci djelovanja su: napredne proizvodne tehnologije za čistu proizvodnju, biološki proizvodi, održiva industrijska politika, izgradnja i sirovine, čisti prijevoz, pametne mreže, poticanje potražnjom vođenih inovacija, poticanje vještina, koordinacija istraživanja i razvoja među zemljama EU-a, šira upotreba dizajna kao i drugih netehnoloških inovacija, kreativne industrije, poticanje rasta „start-up“ tvrtki i osiguranje potpora poduzećima u ranoj fazi razvoja, stimuliranje primjene digitalnih tehnologija i elektroničke trgovine, kreiranje jedinstvene zaštite patenata na razini cijele EU, razvoj „diplomacije za sirovine“/promoviranje međunarodne regulatorne suradnje, potaknuti provedbu zaštite prava intelektualnog vlasništva u trećim zemljama, podrška javnog sektora za olakšavanje pristupa kapitalu, olakšati pristup EU financiranju i financiranju malih i srednjih poduzeća, unaprijediti uvjete financiranja, stvoriti jedinstveno tržište za fondove rizičnog kapitala, reforma mreže europskog zavoda za zapošljavanje, promicanje pripravnništva/izobrazbe, unaprjeđenje podudaranja vještina i poslova.

Zaključno, predlagatelji ističu kako postojeći studijski programi organizirani kroz Fakultete, Veleučilišta, Visoke škole većim dijelom nisu odgovorili potrebama gospodarstva sjeverne Hrvatske te se može zaključiti kako:

1. u ovom trenutku ne postoji dovoljan broj visokoobrazovanih kadrova koji su nužno potrebni specifičnom gospodarstvu sjeverne Hrvatske,
2. su otvarani studijski programi za kojima ne postoje zahtjevi gospodarstva, a na Veleučilištima su otvarani stručni studiji istih ili slični već postojećim sveučilišnim studijskim programima,
3. nastavne planove i programe stručnih i sveučilišnih preddiplomskih i diplomskih studija potrebno je uskladiti s postojećim gospodarskim granama na području sjeverne Hrvatske.
4. Povijesni prikaz slijeda otvaranja Sveučilišnih centara.

Sveučilište u Zadru

Zadar ima višestoljetnu sveučilišnu tradiciju, još 14. lipnja 1396. osnovana je u Zadru dominikanska visokoškolska ustanova Studium generale, kasnije nazvana Universitas Jadertina. Prvi rektor zadarskog sveučilišta bio je Ivan iz Drača što je povezano s činjenicom da je zadarsko Generalno učilište naslijedilo ranije osnovano učilište u Draču, koje se povuklo u Zadar uslijed sve većih turskih ugroza na jugoistoku Europe. Od 1396. do 1553. (sa zastojem 1481. – 1495. zbog osmanlijskih prodora) zadarski Studium generale je pravo sveučilište s dva fakulteta, nižim filozofskim i višim teološkim studijem. Godine 1553. dobiva status "privilegiranog sveučilišta" (universitas privilegiata) s pravom dodjeljivanja najviših akademskih naslova, uključujući i doktorat. U epohi napoleonskih ratova, francuske vlasti ukinule su Sveučilište u Zadru 8. siječnja 1807.

Ukidanje zadarskog Sveučilišta nije značilo prestanak visokoškolske nastave u Zadru. Već 24. listopada 1806. godine osnovan je Licej koji je objedinio srednjoškolsko obrazovanje (gimnazija) i visokoškolsku nastavu. Zadarski Licej imao je nastavu koja je bila u razini visokoškolskog obrazovanja iz kirurgije, medicine, kemije i prava. Godine 1809., formiraju posebni sveučilišni studiji gdje su studenti mogli steći zvanja liječnika, višeg i nižeg kirurga, ljekarnika, inženjera arhitekture, geodeta (mjernika) i pravnika.

Suvremeni razvoj visokog školstva u Zadru započeo je 1955. godine donošenjem Zakona o osnivanju Filozofskog fakulteta u Zadru pri Sveučilištu u Zagrebu. Nastava na novoosnovanom Filozofskom fakultetu u Zadru, u sklopu Sveučilišta u Zagrebu, počela je 1956. godine. Zadarski je Filozofski fakultet 1974. godine prešao u sastav novoosnovanog Sveučilišta u Splitu. Godine 1961. osnovana je i Pedagoška akademija (1979. pripojena Filozofskom fakultetu), a 1998. godine iz Filozofskog fakulteta u Zadru izdvojena je Visoka učiteljska škola koja je zajedno s Filozofskim fakultetom činila osnovicu Sveučilišta u Zadru koje je osnovano u srpnju 2002. godine Odlukom Sabora Republike Hrvatske, a s radom počinje 2003. godine.

Sveučilište u Dubrovniku

Povijest visokog obrazovanja i znanstveno-istraživački rad u Dubrovniku započinju u dalekoj prošlosti. Posebno se to odnosi na pomorske, društvene i prirodne znanosti. Jezuiti su 1624. godine osnovali „Collegium Rhagusinum“, a 1654. godine Senat Dubrovačke Republike proglasio ga je javnim visokim učilištem na kojemu se izučavala umjetnost i prirodne znanosti. Tu se obrazovao i Ruđer Bošković, najpoznatiji hrvatski znanstvenik i osnivač dinamičke atomske teorije, radi odlaska na doktorske studije u Rim.

Collegium Rhagusinum preteča je svekolikog suvremenog dubrovačkog visokog obrazovanja. Osnivanjem Pomorskog fakulteta, a zatim Fakulteta za turizam i vanjsku trgovinu, započinje novo razdoblje suvremenog obrazovanja u Dubrovniku.

Kad je 1994. godine Sabor Republike Hrvatske donio novi Zakon o visokim učilištima, kojim se uvode dva odvojena smjera u visokom obrazovanju: jedan znanstveni, tj. sveučilišni, u Dubrovniku se prepoznaju prednosti stručnog studija i započele su aktivnosti za

osnutak Veleučilišta te je 1996. godine isto i osnovano kao prvo javno veleučilište u Hrvatskoj, i to odlukom Vlade Republike Hrvatske. Ono je nastalo na temeljima visokog obrazovanja pomoraca u Dubrovniku koje započinje 1959. godine kad je osnovana Viša pomorska škola. Ta je viša škola 1984. godine postala Pomorski fakultet u Dubrovniku, i on je sve do osnivanja Veleučilišta u Dubrovniku bio u sastavu Sveučilišta u Splitu. Veleučilište je još u siječnju 2001. godine izradilo Teze za raspravu o osnivanju Sveučilišta u Dubrovniku. Na temelju ponuđenih teza i u suradnji s predstavnicima Fakulteta za turizam i vanjsku trgovinu u Dubrovniku, izrađen je Elaborat za osnivanje Sveučilišta u Dubrovniku.

Elaborat je dobio veliku podršku društvene zajednice i referentnih ustanova, a pozitivno ga je ocijenilo i Nacionalno vijeće za visoku naobrazbu. Na prijedlog Ministarstva znanosti i tehnologije Vlada Republike Hrvatske jednoglasno je podržala prijedlog Zakona o osnivanju Sveučilišta u Dubrovniku, a Sabor Republike Hrvatske jednoglasno ga je donio 1. listopada 2003.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Osnivanje Sveučilišta u Puli na početku XXI. stoljeća važan je dio preustroja visokoga školstva u Hrvatskoj. Prerastanje visokoškolskih institucija u samostalno sveučilište i njegovo ustrojavanje kao sveučilišta odjelskoga (departmanskog) tipa složen je pothvat. U promišljanju Sveučilišta u Puli važne su povijesne i kulturne pretpostavke višestoljetnoga položaja i razvoja Istre. Povijesno-tradicijske, odgojno-obrazovne i druge pretpostavke kulturnoga razvoja važni su čimbenici za osnivanje Sveučilišta u Puli.

Pedesetih godina XX. stoljeća bilo je jasno da će Istri trebati sve više obrazovanih ljudi, i to prvenstveno ekonomske i učiteljske struke. Godine 1960./1961. otvoren je prvi dvogodišnji visokoškolski studij ekonomije - Viša ekonomska škola te Pedagoška akademija. Viša ekonomska škola razvila se u Fakultet ekonomije i turizma "Dr. Mijo Mirković", a Pedagoška akademija u Filozofski fakultet u Puli i Visoku učiteljsku školu u Puli.

Studij ekonomije ne stvara više ekonomiste općega tipa, nego ima šest smjerova: ekonomija, financijski management, management i poduzetništvo, marketinško upravljanje, poslovna informatika i turizam. Studij obrazovnih znanosti nije više sveden samo na učiteljski studij, koji je imao najdužu tradiciju, nego se u posljednje vrijeme javljaju novi studiji (odgojiteljski studij, hrvatski jezik i književnost, talijanski jezik i književnost, povijest, latinski jezik i rimska književnost) koji s jedne strane pokrivaju školske potrebe za nastavnicima, a s druge omogućuju i zapošljavanje u drugim djelatnostima. Sveučilište Jurja Dobrile u Puli osnovano je Zakonom o osnivanju Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli 29. rujna 2006. godine.

Zaključak

Nova Sveučilišta u Republici Hrvatskoj: Sveučilište u Dubrovniku, Sveučilište u Zadru i Sveučilište Jurja Dobrile u Puli predstavljaju logičan slijed osnivanja Sveučilišnih centara koji su se temeljili na već postojećim Sveučilišnim studijskim programima Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta u Rijeci kao „starijih“ mentorskih Sveučilišta.

Sveučilište sjever od ideje, dopusnice do registracije u trgovačkom sudu u Varaždinu

U srpnju mjesecu 2009. godine tvrtka Europapress holding dobila je dopusnicu za izvođenje nastavnog plana i programa u sklopu Medijskog sveučilišta u Splitu. U to vrijeme bila je riječ o prvom sveučilištu takvoga tipa u Republici Hrvatskoj i prvom međunarodnom privatnom sveučilištu u Hrvatskoj. S nastavom se trebalo početi u zimskom semestru akademske 2010. godine. Medijsko sveučilište je trebalo pokrenuti sljedeće studijske programe: novinarstvo, menadžment u medijima, medijski dizajn, odjel za komunikacije i odnose s javnošću te odjel za europske studije.

Važnim je istaknuti da Medijsko sveučilište u Splitu nije nikada započelo s radom te isto nika nije bilo vrednovano kroz Agenciju za znanost i visoko obrazovanje. Ideja o stvaranju Medijskog sveučilišta seli se na sjever Republike Hrvatske u 2012. godini kad Europapres holding tvrtku u svom vlasništvu Media uni d.o.o. zajedno s dopusnicom prodaje Gradu Koprivnici i Veleučilištu u Varaždinu za približan iznos od 3,9 milijuna kuna.

Početkom 2012. godine gradovi Koprivnica i Varaždin stječu osnivačka prava nad ustanovom Medijsko sveučilište. U ožujku mjesecu 2013. godine Gradska vijeća gradova osnivača spomenutih ustanova donose odluku o integraciji ustanova Veleučilište u Varaždinu i Medijsko sveučilište. Senat Medijskog sveučilišta, na svoj sjednici održanoj dana 14. prosinca 2013. godine donosi odluku da se danom integracije nova ustanova zove Sveučilište Sjever. Proces integracije navedenih ustanova dovršen je stupanjem na snagu Rješenja trgovačkog suda u Varaždinu od 24. siječnja 2014. godine. Preddiplomski studijski programi Medijskog sveučilišta pokreću se u Koprivnici akademske godine 2012./2013., a diplomski studijski programi iste akademske godine pokreću se u Varaždinu.

Sveučilište Sjever - danas

Sveučilište Sjever registrirano je sa sjedištem u Koprivnici, Trg dr. Žarka Dolinara 1, s dva Sveučilišna centra: Sveučilišni centar Koprivnica, Trg dr. Žarka Dolinara 1, i Sveučilišnim centrom u Varaždinu, 104. brigade 3.

Sveučilište Sjever danas izvodi nastavu na 11 studijskih programa iz tehničkog, biomedicinskog, društvenog i umjetničkog područja, od čega je 9 studija na preddiplomskoj razini pretežito specijalističkog programa: Elektrotehnika s dva usmjerenja Automatizacija i Biomedicinska elektronika; Proizvodno strojarstvo; Multimedija, oblikovanje i primjena; Tehnička i gospodarska logistika; Graditeljstvo; Sestrinstvo; Novinarstvo; Medijski dizajn i Poslovanje i menadžment u medijima.

Na Sveučilištu Sjever se izvode i dva studija na diplomskoj razini: Odnosi s javnošću i Poslovna ekonomija s dva usmjerenja Međunarodna trgovina te Turizam. U suradnji sa Sveučilištem u Rijeci izvodi se i sveučilišni poslijediplomski doktorski studij "Mediji i izdavaštvo". U planu je uvođenje novih studija te u srednjoročnom razdoblju i podizanje postojećih stručnih studija na sveučilišnu razinu.

Sveučilište Sjever danas ima oko 120 zaposlenih i oko 200 vanjskih suradnika s različitih Sveučilišta, odnosno sastavnica Sveučilišta.

Misija Sveučilišta Sjever - danas

Misija Sveučilišta Sjever je izobrazba kompetentnog stručnog kadra za potrebe realnog gospodarstva i zdravstvenog sustava u regiji sjeverne Hrvatske kroz kvalitetno izvođenje stručnih i diplomskih studija prema zahtjevima Bolonjske deklaracije. U provedbi ovog cilja Sveučilište Sjever se ustrojava kao dinamična organizacija koja stalno prati, primjenjuje i ugrađuje znanstvene i stručne spoznaje u osuvremenjivanje postojećih i razvoj novih studijskih programa, promovira koncept cjeloživotnog obrazovanja te produbljuje i održava veze s gospodarstvom i suradnju sa srodnim visokoškolskim ustanovama u zemlji i inozemstvu.

Vizija Sveučilišta Sjever - danas

Vizija Sveučilišta Sjever je biti vodeća obrazovna, znanstvena, stručna i društveno odgovorna visokoškolska ustanova za obrazovanje kadrova iz područja tehničkih, ekonomskih, biomedicinskih, biotehničkih i interdisciplinarnih znanosti u sjevernoj Hrvatskoj.

Obrazovani stručnjaci koji završe studijske programe Sveučilišta Sjever jesu i ostat će poželjni i zapošljivi zbog visoke razine i širine usvojenih znanja i kompetencija, spremni na samostalan i kreativan rad u struci.

Danas kroz svoj rad Sveučilište Sjever njeguje načela kvalitete u visokom obrazovanju, načela etičnosti, kreativnosti, transparentnosti, suradnje s drugim visokoškolskim ustanovama te nadasve dobre međuljudske odnose.

Zaključak

Postojeći studijski programi nisu u skladu s potrebama realnog gospodarstva sjevernog dijela Republike Hrvatske, te je nužno očekivati značajan zaokret u izobrazbi kompetentnog stručnog kadra ali i nastavnog i stručnog osoblja u procesu izvođenja nastave što je moguće samo uz jako mentorsko Sveučilište.

Pojedini studijski programi su duplicirani u odnosu na već postojeće sveučilišne studijske programe te se jasnim nameće potreba za revidiranjem upisnih kvota na pojedine studije istih ili sličnih izvedbenih nastavnih planova.

Sveučilište Sjever - sutra

1. Buduće Sveučilište treba razvijati kao sveobuhvatno sveučilište sa širokim spektrom istraživačkih i studijskih programa u skladu s ekonomskim mogućnostima i potrebama društva i gospodarstva u sjevernoj Hrvatskoj.

2. Sveučilište mora poticati izvrsnost u znanstvenom i umjetničkom istraživanju i tražiti svoje mjesto među prepoznatljivim Sveučilištima koji njeguju principe akademskih načela.

3. Preustrojem i razvojem, Sveučilište treba postati vodeća akademska i istraživačka ustanova u sjevernoj Hrvatskoj.

4. Sveučilište se mora značajnije angažirati u javnom djelovanju kao generator tehnološkog, gospodarskog i društvenog razvitka u skladu sa strateškim potrebama sjeverne Hrvatske.

5. Sveučilište mora razvijati studijske programe potrebne društvu i gospodarstvu, kao i nacionalno i strateški potrebne studijske programe. Poticati izvrsnost u nastavi i akademskim postignućima studenata i nastavnika te u tu svrhu unaprjeđivati različite studentske i akademske službe.

6. Sveučilište mora razvijati i pružati različite oblike cjeloživotnog obrazovanja za potrebe stanovnika sjeverne Hrvatske.

7. Sveučilište treba napose njegovati principe moralnosti, etičnosti i tolerancije kako bi se studenti kroz studije formirali kao sudionici modernoga demokratskoga i multikulturalnoga društva sjeverne Hrvatske, ali i ovog dijela Europske unije u budućnosti.

8. Sveučilište značajno mora povećati svoju međunarodnu prepoznatljivost i atraktivnost novim oblicima istraživačke i studijske mobilnosti te studijskim programima dostupnima studentima iz drugih zemalja. Težit će poboljšanju kvalitete međunarodnom razmjenom znanstveno-nastavnog kadra i studenata. U odabranim područjima od interesa za razvoj Sveučilišta u Zagrebu potražiti će se, kad god bude potrebno, ekspertiza u inozemstvu.

Zaključak

Imajući u vidu sve do sada iznesene činjenice i uz navedenu potporu ideji o osnivanju Sveučilišta Sjever sukladno navedenim točkama razvoja Sveučilišta u budućnosti, u nastavku dajemo prijedlog Zakona.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona uz vlastita sredstva i donacije biti će potrebno predvidjeti dodatna sredstva iz Državnog proračuna.

PRIJEDLOG ZAKONA O OSNIVANJU SVEUČILIŠTA SJEVER

I. OPĆE ODREDBE

Predmet normiranja

Članak 1.

- (1) Predmet ovog Zakona je osnivanje Sveučilišta Sjever kao javne ustanove.
- (2) Ovim Zakonom uređuju se temeljna statusna pitanja, ustrojstvo, ovlasti sveučilišnih tijela, djelatnost i poslovanje kao i druga pitanja od važnosti za Sveučilište Sjever (u daljnjem tekstu: Sveučilište).
- (3) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.
- (4) Na pitanja koja ovim Zakonom nisu uređena na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o ustanovama, Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i odredbe posebnih zakona koji uređuju područje visokog obrazovanja i znanstvenoistraživačku djelatnost.

Osnivač Sveučilišta

Članak 2.

- (1) Osnivač Sveučilišta je Republika Hrvatska, dok će prava i dužnosti osnivača obavljati ministarstvo nadležno za visoko školstvo.
- (2) Sveučilište je pravna osoba.
- (3) Sveučilište je ustrojeno kao ustanova i upisano je u sudski registar Trgovačkog suda u Varaždinu pod matičnim brojem subjekta (MBS): 060260692, OIB: 59624928052, te u Upisnik visokih učilišta i Upisnik znanstvenih organizacija, a koje upisnike vodi ministarstvo nadležno za visoko obrazovanje i znanost.

Nepovredivost prostora

Članak 3.

- (1) Prostor Sveučilišta je nepovrediv.
- (2) Nadležna državna tijela na prostoru Sveučilišta mogu uređivati samo uz suglasnost rektora, prema odluci nadležnog suda ili ako postoji neposredna opasnost za život i zdravlje ljudi ili za imovinu.

(3) Pretragu prostora Sveučilišta može iznimno odrediti samo nadležni sud ako su ispunjeni uvjeti propisani Zakonom o kaznenom postupku.

(4) Pretraga prostora Sveučilišta može se poduzeti bez nazočnosti rektora, odnosno osobe koju on ovlasti, samo ako se oni bez opravdanog razloga nisu odazvali pravodobnom pozivu.

II. STATUSNE ODREDBE

Naziv i sjedište

Članak 4.

- (1) Naziv Sveučilišta jest: Sveučilište Sjever.
- (2) Sjedište Sveučilišta je u Varaždinu, Ulica 104 brigade 3.

Sastavnice Sveučilišta i Sveučilišni centri

Članak 5.

- (1) Sveučilište će kao sastavnice imati četiri sveučilišna centra, i to:
 1. Sveučilišni centar Varaždin;
 2. Sveučilišni centar Koprivnica;
 3. Sveučilišni centar Čakovec;
 4. Sveučilišni centar Križevci.
- (2) Odredbama Statuta propisati će se mogućnost da Sveučilište kao sastavnice može imati fakultete, umjetničke akademije, odjele, institute i druge sastavnice poput: tehnologijskih centara, informatičke, sportske, kulturne sastavnice, zaklade, trgovačka društva i ustanove koje služe zadovoljavanju potreba studenata i Sveučilišta u cjelini.

Imovina Sveučilišta

Članak 6.

- (1) Imovinu Sveučilišta čine nekretnine i pokretnine u vlasništvu Sveučilišta, sredstva za rad osigurana u državnom proračunu, sredstva stečena pružanjem usluga, radom ili pribavljena iz drugih izvora.
- (2) Sveučilište odgovara za svoje obveze cijelom svojom imovinom.
- (3) Republika Hrvatska odgovara za obveze Sveučilišta solidarno i neograničeno.
- (4) Sveučilište ne može bez suglasnosti osnivača steći, opteretiti ili otuđiti nekretnine ili drugu imovinu, niti može zaključiti ugovor ili drugi pravni posao ukoliko vrijednost pojedinačnog ugovora iznosi više od 20.000.000,00 HRK (slovima: dvadeset milijuna kuna).

Funkcionalno ustrojstvo

Članak 7.

- (1) Sveučilište se ustrojava sa sveučilišnim sastavnicama, sveučilišnim odjelima i drugim ustrojbenim jedinicama u svom sastavu.
- (2) Sveučilište će u svom Statutu pobliže odrediti svoje ustrojstvo kao i druga važna pitanja važna za njegovo djelovanje.

Obilježja

Članak 8.

- (1) Sveučilište ima grb, pečat i zastavu.
- (2) Izgled i oblik grba Sveučilišta propisati će se odredbama Statuta.
- (3) Pečat Sveučilišta istovjetan je grbu Sveučilišta.
- (4) O izradi, obliku i načinu uporabe pečata te njegovom broju odlučuje rektor Sveučilišta u obliku naputka.
- (5) Javne isprave što ih izdaje Sveučilište ovjeravaju se pečatom Sveučilišta koji, osim naziva Sveučilišta sadrže i natpis Republika Hrvatska te grb Republike Hrvatske.
- (6) Izgled zastave Sveučilišta propisati će se odredbama Statuta.

Korištenje obilježja

Članak 9.

- (1) Sastavnice Sveučilišta ustrojene odredbama Statuta Sveučilišta imaju pravo i obvezu služiti se nazivom, grbom i zastavom Sveučilišta te ih u cijelosti ili djelomično unositi u svoja obilježja.
- (2) U ostalim slučajevima uporabu naziva, grba i zastave odobrava rektor Sveučilišta.

Djelatnost Sveučilišta

Članak 10.

- (1) Djelatnost Sveučilišta je:
 1. ustrojavanje i izvođenje sveučilišnih preddiplomskih, diplomskih i poslijediplomskih studija;
 2. ustrojavanje i izvođenje stručnih studija u skladu sa zakonom koji regulira visoko obrazovanje;
 3. ustrojavanje i izvođenje programa stalnog stručnog usavršavanja;
 4. obavljanje znanstvenog i visokostručnog rada uz uvjete utvrđene posebnim propisima;

5. izdavačka, bibliotečna i informatička djelatnost za potrebe nastave te znanstvenog i stručnog rada;
6. izrada stručnih mišljenja i vještačenja.

(2) Sveučilište može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti iz stavka 1. ovog članka, ako se one u manjem opsegu ili uobičajeno obavljaju uz navedene djelatnosti.

III. TIJELA SVEUČILIŠTA

Tijela Sveučilišta

Članak 11.

(1) Tijela Sveučilišta su:

1. Rektor;
2. Senat;
3. Sveučilišni savjet.

(2) Sveučilište može imati i druga stručna i savjetodavna tijela čije se osnivanje, sastav i nadležnost uređuju statutom Sveučilišta ili drugim općim aktom.

(3) Sukladno stavku 2. ovog članka Sveučilište će osnovati savjetodavno vijeće za koheziju (u daljnjem tekstu. Vijeće), tijelo koje će biti sastavljeno od istaknutih gospodarstvenika, predstavnika gospodarskih udruženja te zaposlenika Sveučilišta. Broj članova vijeća, izbor, trajanje mandata propisati će se Statutom Sveučilišta.

Rektor

Članak 12.

(1) Rektor Sveučilišta je čelnik Sveučilišta.

(2) U obavljanju svoje funkcije rektor ima prava i obveze ravnatelja ustanove te mandat i ovlasti predviđene odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i odredbama Statuta Sveučilišta.

Prava Rektora

Članak 13.

(1) Rektor:

- zastupa i predstavlja Sveučilište;
- poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Sveučilišta;
- ustrojava i rukovodi radom i poslovanjem Sveučilišta;
- predlaže i donosi opće akte u skladu sa Statutom Sveučilišta;

- saziva i predsjedava sjednicama Senata;
- predlaže Senatu izbor prorektora;
- sudjeluje u radu Savjeta;
- obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i odredbama Statuta Sveučilišta.

Obveze Rektora

Članak 14.

- (1) Rektor je za svoj rad odgovoran Senatu Sveučilišta.
- (2) Rektor najmanje jednom godišnje podnosi pisano izvješće Senatu i Savjetu o poslovanju Sveučilišta.

Prava i obveze rektora u financijskom poslovanju

Članak 15.

- (1) Rektor ima pravo poduzimati sve pravne radnje u ime i za račun Sveučilišta u vrijednosti do 1.000.000,00 HRK.
- (2) Za pravne radnje u vrijednosti koji prelaze novčani iznos ili protuvrijednost u iznosu iz prethodnog stavka ovog članka, rektoru je potrebna prethodna suglasnost Senata.

Izbor rektora

Članak 16.

- (1) Rektor se bira i razrješava u skladu s uvjetima propisanim posebnim zakonom i odredbama Statuta Sveučilišta.

Prorektori

Članak 17.

- (1) Rektor u radu pomažu prorektori.
- (2) Rektor može ovlastiti prorektora da ga zamjenjuje u zastupanju i predstavljanju Sveučilišta.
- (3) Mandat prorektora traje do isteka mandata rektora.
- (4) Za prorektora može biti imenovan nastavnik Sveučilišta u znanstveno – nastavnom zvanju redovnog ili izvanrednog profesora.
- (5) Prorektora imenuje i razrješuje Senat na prijedlog rektora, natpolovičnom većinom svih članova.
- (6) Broj, procedura i uvjeti izbora, razrješenja i prava i obveze prorektora pobliže će se urediti Statutom Sveučilišta.

Senat

Članak 18

(1) Senat je izborna stručno tijelo Sveučilišta koje se bira sukladno odredbama Statuta, na način kojim se osigurava zastupljenost svih znanstveno – nastavnih i umjetničko – nastavnih sastavnica Sveučilišta i različitih područja znanosti i umjetnosti.

(2) Senat se sastoji od:

- predstavnika svake znanstveno – nastavne i umjetničko – nastavne sastavnice izabranih u znanstveno – nastavno i umjetničko – nastavno zvanje;
- predstavnika studenata preddiplomskih, diplomskih i poslijediplomskih studija i
- predstavnika svake ostale sastavnice.

(3) Broj, trajanje mandata, postupak kandidiranja članova Senata, razrješenje i zamjena članova Senata kao i djelokrug njegova rada pobliže će se urediti odredbama Statuta Sveučilišta.

Sveučilišni savjet

Članak 19.

(1) Sveučilišni savjet (u daljnjem tekstu: Savjet) je tijelo koje brine o razvoju Sveučilišta i njegovoj interakciji s društvom u kojem djeluje te raspravlja i potvrđuje strateške i razvojne odluke Senata.

(2) Savjet nadzire izvršavanje zadaće Sveučilišta, posebno zakonitost njegovog rada, racionalnu uporabu kadrovskih i materijalnih resursa i provođenje odluka Senata Sveučilišta.

(3) Broj, trajanje mandata, postupak kandidiranja članova Senata, izbor, imenovanje i njihovo razrješenje pobliže će se urediti odredbama Statuta Sveučilišta.

IV. FINANCIRANJE I SVEUČILIŠNI PRORAČUN

Izvori financiranja

Članak 20.

(1) Djelatnost Sveučilišta financiraju se iz izvora predviđenih odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

(2) Sveučilište se financira samo iz onih izvora koji ne utječu na njegovu neovisnost i dostojanstvo. Vlastiti prihodi mogu se ostvarivati samo djelatnostima koje ne štete ostvarenju osnovnih zadaća Sveučilišta.

Sveučilišni proračun

Članak 21.

- (1) Sveučilišni proračun donosi Senat na prijedlog rektora.
- (2) Sveučilište i njegove sastavnice financiraju se iz sveučilišnog proračuna uzimajući u obzir utvrđene kapacitete, cijenu pojedinih studija te ocjenu o njihovoj kvaliteti na temelju vrednovanja propisanog odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.
- (3) Način i kriteriji izrade prijedloga proračuna te postupak donošenja pobliže se utvrđuju Pravilnikom o financijskom poslovanju Sveučilišta.
- (4) Način raspodjele sveučilišnog proračuna i proračuna Republike Hrvatske pobliže će se urediti odredbama Statuta Sveučilišta.
- (5) Dobit koju Sveučilište ostvari u obavljanju svoje djelatnosti upotrijebiti će se za obavljanje i razvoj djelatnosti Sveučilišta, a način raspodjele ostvarene dobiti pobliže će se propisati odredbama Statuta Sveučilišta.

V. JAVNOST RADA I POSLOVNA TAJNA

Javnost rada

Članak 22.

- (1) Rad Sveučilišta je javan.
- (2) Sveučilište osigurava obavještavanje svojih zaposlenika kao i zainteresiranih osoba o svim pitanjima od interesa za ostvarivanje njihovih prava i obveza, o obavljanju svoje djelatnosti i o svom radu, kao i o drugim pitanjima od interesa za djelatnost Sveučilišta.
- (3) Znanstveno – nastavne sastavnice dužne su svojim statutima ili drugim općim aktima urediti javnost rada i poslovnu tajnu.

Obavještavanje javnosti

Članak 23.

- (1) Rektor i zaposlenici Sveučilišta koje rektor ovlasti mogu preko sredstava javnog priopćavanja obavještavati javnost o radu, poslovanju i razvoju Sveučilišta.
- (2) Čelnici sastavnica i osobe koje oni ovlaste mogu preko sredstava javnog priopćavanja obavještavati javnost o radu, poslovanju i razvoju sastavnice.
- (3) Općim aktom rektor pobliže utvrđuje način javnosti rada Sveučilišta.

Poslovna tajna

Članak 24.

- (1) Poslovnom tajnom smatraju se isprave i podaci čije bi priopćavanje ili davanje na uvid neovlaštenim osobama bilo protivno djelovanju Sveučilišta, koje bi moglo štetiti njegovom ugledu, te interesima i ugledu zaposlenika Sveučilišta.
- (2) Odredbama Statuta pobliže će se naznačiti isprave i podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu kao i uvjeti pod kojima se navedeni podaci mogu priopćiti drugim osobama.

VI. PRIJELAZNE ZAVRŠNE ODREDBE

Prijenos osnivačkih prava

Članak 25.

- (1) U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, osnivači Sveučilišta Sjever: grad Varaždin i grad Koprivnica kao prenositelji osnivačkih prava zaključiti će s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta kao stjecateljem osnivačkih prava Ugovor o prijenosu osnivačkih prava.
- (2) Grad Varaždin i grad Koprivnica će u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti sve odluke, dati suglasnost ili provesti bilo koju radnju propisanu njihovim osnivačkim aktima, potrebnu za zaključenje Ugovora o prijenosu osnivačkih prava nad ustanovom Sveučilište Sjever iz prethodnog stavka ovog članka, te podnijeti prijavu u sudski registar Trgovačkog suda u Varaždinu radi upisa promjene sjedišta ustanove.

Odluka o zasnivanju mentorstva

Članak 26.

- (1) Senat Sveučilišta u Zagrebu donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona odluku o zasnivanju mentorstva nad Sveučilištem Sjever ili odluku drugog naziva kojom će se ostvariti svrha i cilj iz stavaka 2. do 6. ovog članka (u daljnjem tekstu: Odluka).
- (2) Temeljem Odluke iz prethodnog stavka tijela Sveučilišta u Zagrebu izvršavati će prava i obveze tijela sveučilišta Sjever te će se njome pobliže opisati način izvršavanja i provođenja odluka za vrijeme trajanja Odluke.
- (3) Odluka će biti na snazi dvije godine počevši od dana donošenja navedene Odluke, s time da će Senat Sveučilišta u Zagrebu temeljem navedene Odluke biti ovlašten produljiti važenje Odluke o zasnivanju mentorstva za još tri godine.
- (4) Tijela sveučilišta u Zagrebu između ostalog provesti će pripreme za početak rada Sveučilišta oslanjajući se na pretprojekt Sveučilišta kao polazište, donijeti privremeni Statut

Sveučilišta uz suglasnost osnivača, poduzeti radnje za konstituiranje Senata Sveučilišta, izbor Rektora, te ostalih tijela predviđena Statutom Sveučilišta.

(5) Privremeni statut iz prethodnog stavka ovog članka primjenjivat će se do stupanja na snagu statuta kojega će donijeti senat Sveučilišta u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

(6) Nakon isteka važenja Odluke, izabrana tijela Sveučilišta Sjever preuzeti će izvršavanje svojih prava i obveza sukladno Statutu i pozitivnim propisima Republike Hrvatske.

Stupanje na snagu

Članak 27.

(1) Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE ODREDBI PRIJEDLOGA ZAKONA

Članak 1.

Ovim člankom osniva se Sveučilište Sjever koje će djelovati kao javna ustanova, te se utvrđuje predmet Zakona o osnivanju sveučilišta Sjever. Obzirom da je područje visokog obrazovanja regulirano odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokog obrazovanja, a da su statusna pitanja uređena odredbama Zakona o ustanovama, stavkom 4 predmetnog članka upućuje se na relevantne odredbe navedenih zakona.

Članak 2.

Predmetnim člankom propisano je da je osnivač sveučilišta Republika Hrvatska, dok će ministarstvo nadležno za visoko školstvo obavljati prava i dužnosti osnivača. Naime, člankom 49. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju propisano je kako visoka učilišta mogu biti javna i privatna. Javna visoka učilišta su ona koja osniva Republika Hrvatska, a kako je to predloženo odredbama ovog Zakona. Nadalje, osnivačka prava nad visokim učilištem u ime Republike Hrvatske obnašati će Ministarstvo nadležno za visoko školstvo, a sve sukladno odredbi članka 2. Zakona.

Članak 3.

Ovim člankom se propisuje nepovredivost prostora Sveučilišta, a sve sukladno članku 55. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

Članak 4.

Predmetnim člankom propisuje se naziv sveučilišta i njegovo sjedište.

Članak 5.

Ovim člankom propisani su i navedeni Sveučilišni centri, te mogućnost da Sveučilište osniva sastavnice sukladno odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

Članak 6.

Predmetnim člankom propisana je imovina Sveučilišta, a stavkom 4. navedenog članka obveza Sveučilišta da samo uz prethodnu suglasnost osnivača može steći, opteretiti i otuđiti imovinu ili zaključiti drugi pravni posao ukoliko njegova vrijednost iznosi više od 20.000.000,00 HRK.

Članak 7.

Navedenim člankom propisano je funkcionalno ustrojstvo Sveučilišta.

Članak 8. i 9.

Ovim člancima utvrđuju se i određuju obilježja Sveučilišta kao i način njihova korištenja.

Članak 10.

Ovim člankom propisuju se djelatnosti koje će obavljati Sveučilište.

Članak 11.

Navedenim člankom propisana su tijela Sveučilišta, odnosno istim su predviđena obvezna tijela propisana odredbom članka 56. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokog obrazovanja, dok je stavkom 3. predmetnog članka predviđena mogućnost osnivanja savjetodavnog vijeća za koheziju.

Članak 12., 13, 14, 15, i 16.

Navedenim člancima propisuje se osoba koja će vršiti dužnost čelnika Sveučilišta, njegova prava i obveze, njegove obveze u financijskom poslovanju. Izbor rektora propisati će se u skladu s uvjetima utvrđenim posebnim zakonom i odredbama Statuta Sveučilišta.

Članak 17.

Predmetnim člankom određeno je kako prorektor pomaže rektoru u njegovom radu, dok će se njihov broj, djelokrug te prava i obveze pobliže urediti Statutom Sveučilišta.

Članak 18. i 19.

Ovim člancima ustanovljuje se Senat i Sveučilišni savjet kao obvezna tijela Sveučilišta određena odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

Članak 20. i 21.

Ovim članica propisuju se izvori financiranja i način donošenja sveučilišnog proračuna, dok će se način i kriterij izrade prijedloga proračuna pobliže urediti i propisati odredbama Pravilnika o financijskom poslovanju Sveučilišta.

Članak 22. i 23.

Navedenim člancima propisano je kako je rad Sveučilišta javan, te mogućnost da rektor i zaposlenici sveučilišta koje rektor ovlasti mogu preko sredstava javnog priopćavanja obavještavaju javnost o radu, poslovanju i razvoju sveučilišta, a koji podaci bi mogli biti od interesa za širu zajednicu.

Članak 24.

Predmetnim člankom propisuje se koje isprave i podaci predstavljaju poslovnu tajnu, te uvjeti pod kojima se isti mogu priopćiti drugim osobama.

Članak 25.

Ovim člankom uređuje se prijenos osnivačkih prava nad ustanovom Sveučilište Sjever sa sadašnjih članova: Grad Varaždin i grad Koprivnica na Ministarstvo znanosti, obrazovanja i

sporta, čime će Sveučilište Sjever postati javno visoko učilište, u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

Grad Varaždin i grad Koprivnica će prije sklapanja predmetnog Ugovora donijeti sve odluke potrebne za njegovo sklapanje, a koje odluke su predviđene osnivačkim aktima sadašnjih osnivača.

Članak 26.

Ovim člankom Senat Sveučilišta obvezuje se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona odluku o zasnivanju mentorstva nad Sveučilištem Sjever ili odluku drugog naziva temeljem kojega će tijela Sveučilišta u Zagrebu privremeno izvršavati prava i obveze tijela Sveučilišta Sjever.

Članak 27.

Predmetni članak propisuje da bi predloženi zakon stupio na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.